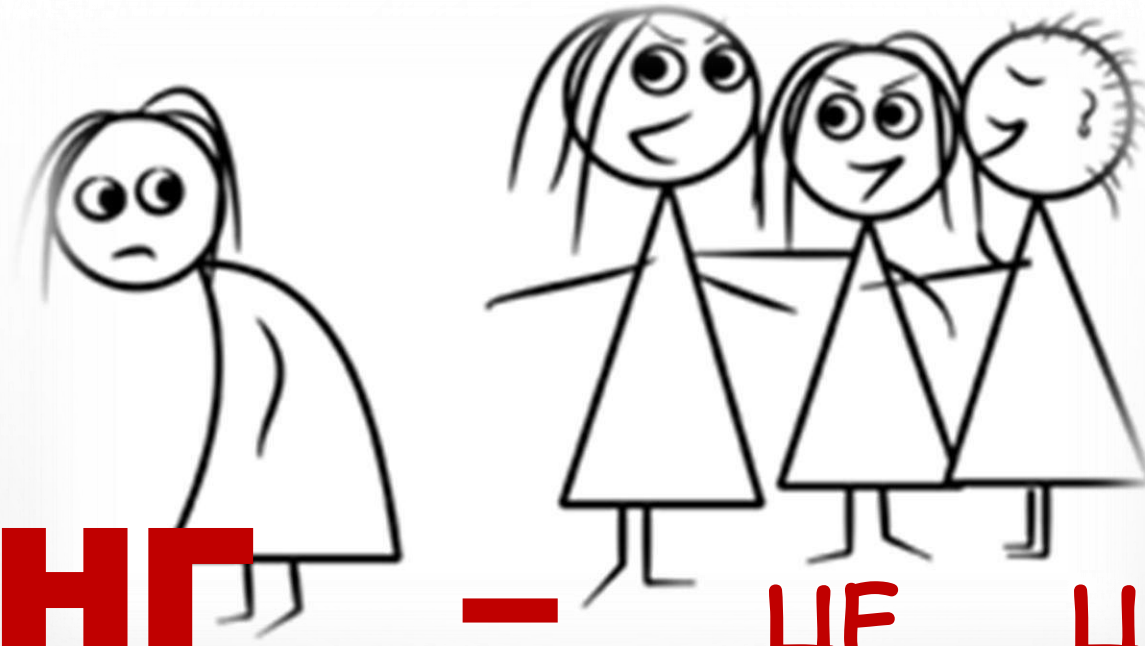

БУЛІНГ

У НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ:
ЩО ЦЕ ТАКЕ І ЯК З НИМ
БОРОТИСЯ

**БУЛІНГ — ЦЕ ЦЬКУВАННЯ
ОДНІЄЇ ДИТИНИ ІНШОЮ, АГРЕСИВНЕ
ТЕРЕСЛІДУВАННЯ, ЯКЕ ДОСИТЬ ЧАСТО
ПОШИРЕНЕ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

ЧОМУ ПОЧИНАЄТЬСЯ БУЛІНГ?

Випадки насильства серед учнів завжди були частиною закладу освіти, однак зараз вони стають дедалі помітнішими. Початок цьому дає такий собі рекет щодо молодших учнів, коли, наприклад, старші - відбирають у них мобільні телефони. Також серед дітей підліткового віку поширені плітки, принизливі жарти та бойкоти.

**ЗА СЛОВАМИ ПСИХОЛОГІВ, ЦЬКУВАННЯ ЗАВЖДИ
ПОЧИНАЄ ОДНА ЛЮДИНА ДЛЯ ТОГО, АБИ ЗАТВЕРДИТИ
СВІЙ АВТОРИТЕТ, РОЗВАЖИТИСЯ АБО ОТРИМАТИ
ЯКУСЬ ВИГОДУ.**

[illegible]

ОСНОВНІ ОЗНАКИ БУЛІНГУ І ТАК ЗВАНОГО МОБІНГУ ЦЕ:

- **НЕРІВНІСТЬ СИЛ АГРЕСОРА І ЖЕРТВИ;**
- **ПОВТОРЮВАНІСТЬ НАСИЛЬСТВА;**
- **ГОСТРА ЕМОЦІЙНА РЕАКЦІЯ ЖЕРТВИ.**

МОБІНГ (МЕНШ РАДИКАЛЬНІ ОБРАЗИ)

Типи булінгу та його форми

- **Фізичний** – завдання ударів, штовхання, пошкодження або крадіжка власності;
- **Психологічний** – розповсюдження пліток або чуток;
- **Усна (словесна) форма** – обзивання, глузування або висловлювання;
- **Письмова форма** – написання записок або знаків, що є образливими;
- **Електронна (загальновідома як кібербулінг) форма** – розповсюдження чуток та образливих коментарів з використанням електронної пошти, мобільних телефонів і сайтів соціальних мереж.

Найчастіше цькування відбувається у закладах освіти, де діти апатичні і розчаровані, а їхня потреба у визнанні та розумінні не задоволена. Там, де образа честі людини вважається порушенням більшим, ніж вандалізм, булінг виникає дуже рідко і скоріше є винятком з правил.

ГУЧНІ ВИПАДКИ НАСИЛЬСТВА

Одним з найяскравіших прикладів булінгу стало побиття дівчатками-підлітками двох своїх ровесниць. Інші підлітки, які стояли поруч, ніяк не втручалися у конфлікт, а навпаки підбивали школярок і знімали все на відео. Дівчаток врятувало тільки те, що пенсіонерка побачила це у вікно свого будинку та викликала поліцію.

В Івано-Франківську учня школи номер 13 побили хулігани за те, що він колись заступився за свого сусіда. Його заманили у двір школи, де взяли в кільце і побили, використовуючи кастет. У цьому випадку хулігани не побоюлися навіть батька хлопчика, який намагався сам розібратися з ними. Підлітки накинулися на чоловіка і почали його бити. Батька врятували патрульні, які проїжджали поруч.

Ще в одній школі Івано-Франківська семикласники побили іншого учня і зняли все це на відео, а після виклали в мережу Інтернет. Ніхто з людей, які проходили поруч не спробували допомогти хлопчикові, якого били в живіт руками і ногами.

В Одеській області через подібні знущання помер 15-річний хлопець. Причина смерті – травма живота, яку він отримав у закладі освіти під час перерви.

Типові риси здобувачів освіти, схильних ставати булерами

- **ВОНИ** відчують сильну потребу панувати й підпорядковувати собі інших учнів, переслідуючи власні цілі;
- **ВОНИ** імпульсивні й легко шаленіють;
- **ВОНИ** часто зухвалі та агресивні в ставленні до дорослих (*передусім батьків і педагогів*);
- **ВОНИ** не виявляють співчуття до своїх жертв;
- якщо це хлопчики, **ВОНИ** зазвичай фізично сильніші за інших.

Типові жертви булінгу мають свої характерні риси:

- **Вони** полохливі, вразливі, замкнуті й сором'язливі;
- **Вони** часто тривожні, невпевнені в собі, нещасній мають низьку самооцінку;
- **Вони** схильні до депресії й частіше за своїх ровесників думають про самогубство;
- **Вони** часто не мають жодного близького друга та успішніше спілкуються з дорослими, ніж із однолітками;
- якщо це хлопчики, **Вони** можуть бути фізично слабшими за своїх ровесників.

ЖЕРТВИ ТА БУЛЕРИ

Жертвою цькування може стати будь-яка дитина, не дивлячись на те, якою б сильною або здібною вона не була б. Однак найчастіше жертвами стають ті, хто найбільше виділяється (*дивно одягнений, дивно поводитьься, неохайний*). Також, потенційними жертвами можуть стати ті, хто швидко втрачає самоконтроль, легко піддається емоціям.

Булерами ж найчастіше стають ті, хто росте без заборон та авторитету батьків, але в той же час їм не вистачає уваги і поваги дорослих. У більшості таких дітей – яскраво виражені нарцисові риси характеру. Їм весь час доводиться самостверджуватися за рахунок інших людей, доводити власну перевагу.

За останні кілька місяців близько 67% дітей в Україні віком від 11 до 17 років стикалися з проблемою цькування. 48% з них нікому про це не розповідали.

Іноді це може довести дитину до
думок про самогубство, і якщо вона
не хоче розмовляти з близькими
людьми, то краще за все звернутися
на національну гарячу лінію

(ТЕЛЕФОН – 0-800-500-225)

ЩО РОБИТИ?

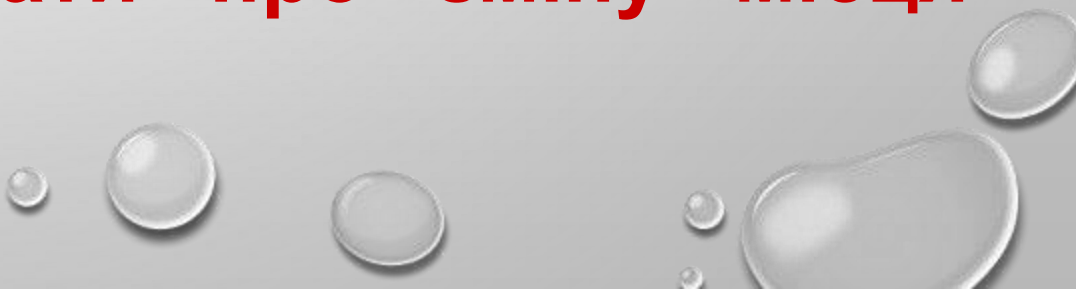
Дітям не варто намагатися вирішити ситуацію самотужки, адже з булером не завжди можна порозумітися. Краще звернутися до батьків, педагогів або старших, яким дитина довіряє.

У разі, якщо над дитиною знущаються, ви, повинні сказати батькам про це і переконувати їх, щоб були уважними до дітей, вислуховували скарги дитини і ставилися до цього серйозно, а не просто відмахувалися словами - дай здачі. Завдяки підтримці дорослих, дітям легше переживати проблеми у закладі освіти.

У найкритичнішій ситуації варто залучити поліцейських і навіть подумати про зміну місця навчання.

Педагогам потрібно не показувати свою фізичну перевагу, а поговорити з булером. Крім того, за витівками булера не можна спостерігати (*він тільки цього й чекає*), адже йому потрібні глядачі для того, щоб максимально проявити демонстративну поведінку.

Однак варто пам'ятати, що не можна закривати очі навіть на найменший прояв цькування, адже розібратися з ситуацією можна лише спільними зусиллями і тільки, якщо вчасно звернути на неї увагу.

Що потрібно говорити дітям, які стали жертвою булінгу

Дітей потрібно учити:

- зберігати спокій;
- звернутися до психолога або розказати про це дорослому, якому довіряє:
 - *батькам;*
 - *класному керівнику;*
 - *майстру в/н;*
 - *викладачу;*
 - *заступнику директора;*
 - *директору;*

**СТОП
БУЛІНГУ!**

Національна дитяча "гаряча" лінія

0 800 500 225

(безкоштовно зі стаціонарних)

116111

*(безкоштовно з мобільних, оператори Kyivstar,
lifecell та з 15 червня Vodafone)*

Національна "гаряча" лінія

з попередження домашнього насильства, торгівлі
людьми та ґендерної дискримінації

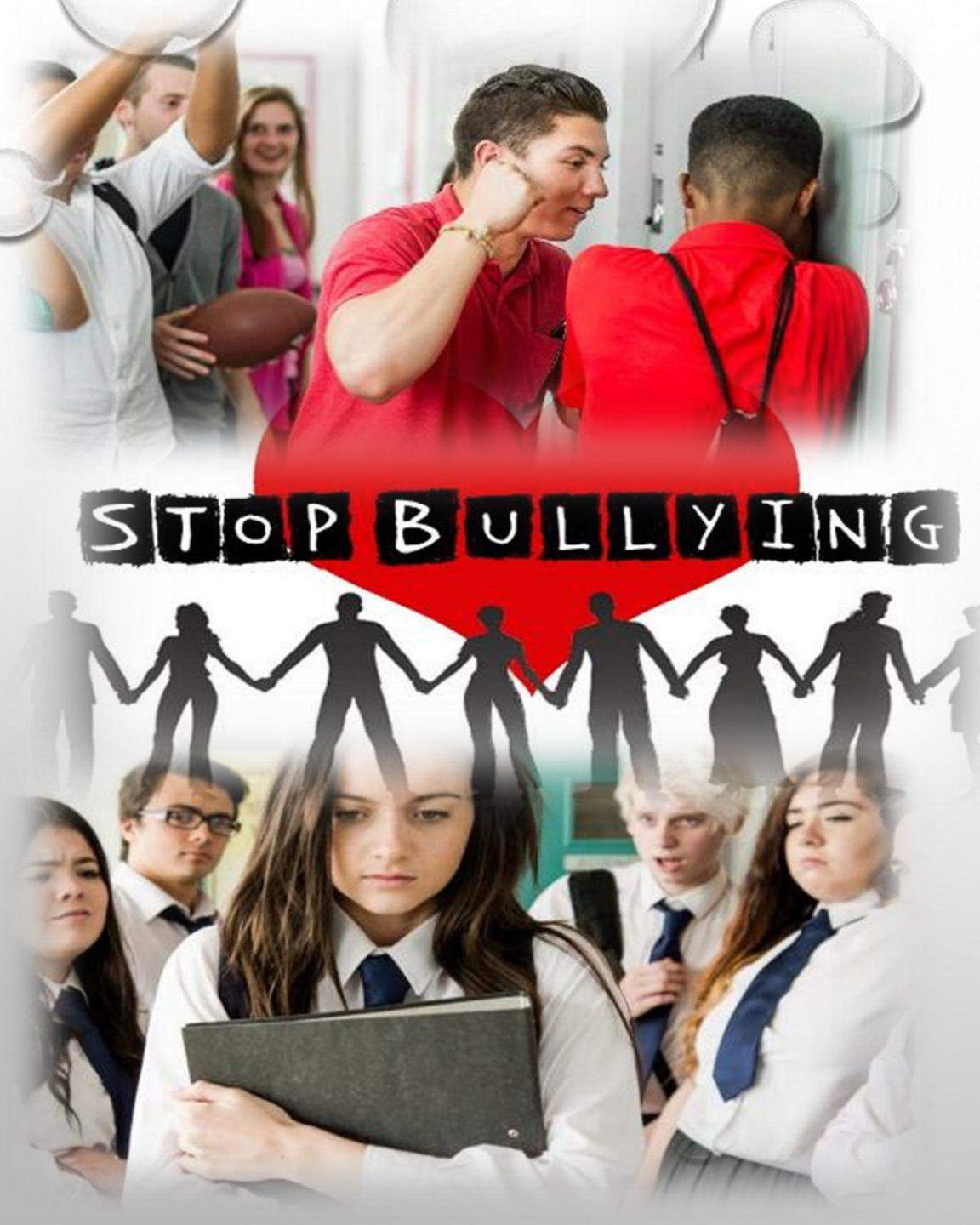
 116 123

(з мобільних)

 0 800 500 335

(зі стаціонарних та мобільних)

**БЕЗКОШТОВНО. АНОНІМНО. ЦІЛОДОБОВО.
КОНФІДЕНЦІЙНО**

ЗАКОН УКРАЇНИ

STOP BULLYING

**ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН
ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ
АКТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ПРОТИДІЇ
БУЛІНГУ (цькуванню)**

№ 2657-VIII від 18.12.2018

БУЛІНГ (цькування) учасника освітнього процесу
ТЯГНЕ ЗА СОБОЮ НАКЛАДЕННЯ ШТРАФУ ВІД

П'ЯТДЕСЯТИ до **СТА**
НЕОПОДАТКОВУВАНИХ МІНІМУМІВ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН.

це від **850** до **1700** гривень
АБО ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ НА СТРОК ВІД
ДВАДЦЯТИ до **СОРОКА ГОДИН.**

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -

ТЯГНЕ ЗА СОБОЮ НАКЛАДЕННЯ ШТРАФУ ВІД
СТА до **ДВОХСОТ**
НЕОПОДАТКОВУВАНИХ МІНІМУМІВ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН.

це від **1700** до **3400** гривень
АБО ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ НА СТРОК ВІД
СОРОКА до **ШІСТДЕСЯТИ ГОДИН.**

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють,

від **П'ЯТДЕСЯТИ** до **СТА**

НЕОПОДАТКОВУВАНИХ МІНІМУМІВ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН.

це від **850** до **1700** гривень

АБО ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ НА СТРОК ВІД

ДВАДЦЯТИ до **СОРОКА** годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють,

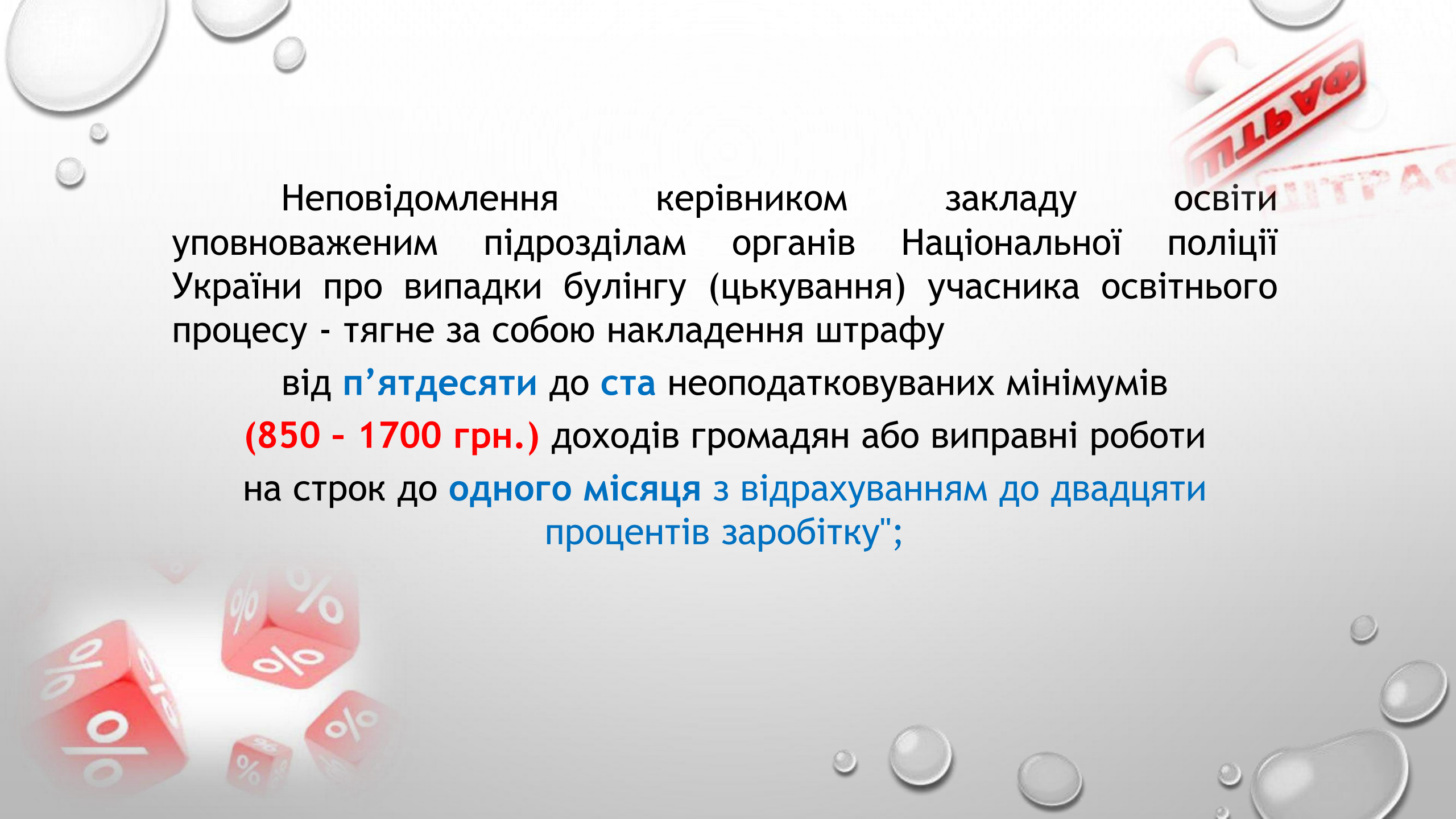
від **СТА** до **ДВОХСОТ**

НЕОПОДАТКОВУВАНИХ МІНІМУМІВ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН.

це від **1700** до **3400** гривень

АБО ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ НА СТРОК

від **СОРОКА** до **ШІСТДЕСЯТИ** годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу - тягне за собою накладення штрафу

від **п'ятдесяти** до **ста** неоподатковуваних мінімумів **(850 - 1700 грн.)** доходів громадян або виправні роботи на строк до **одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку**";

ЯК ПРИТЯГУВАТИМУТЬ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ?

- після того, як повідомлення про вчинення булінгу надійшло до органів правопорядку, підрозділи поліції у справах неповнолітніх складають протокол про вчинення адміністративного правопорушення.
- після цього справа передається на розгляд до відповідного суду або судді за місцем вчинення правопорушення.
- судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справи про адміністративні правопорушення та призначають вид і розмір покарання.

Строк розгляду справи судом – 15 днів з дня отримання ним протоколу про адміністративне правопорушення та матеріалів справи.

- доказами у справах про факти цькування можуть бути:
- пояснення особи, яку притягують до відповідальності,
- пояснення потерпілого та свідків,
- висновок експерта (якщо в результаті вчинення правопорушення була завдана фізична чи психологічна шкода),
- речові докази у вигляді зіпсованих особистих речей постраждалого,
- письмові документи,
- матеріали листування, в тому числі – переписки в соціальних мережах, відео-матеріали, на яких зафіксовано процес цькування.

Примітка: Притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення булінгу (цькування) без рішення суду неможливе.

STOP BULLYING

STOP BULLYING

STOP BULLYING

**Я
МАЮ ПРАВО
БУТИ СОБОЮ!**

